

w sprawie oceny programowej na kierunku ratownictwo medyczne prowadzonym w Wyższej Szkole Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku ratownictwo medyczne prowadzonym w Wyższej Szkole Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Wyższej Szkole Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej nie w pełni umożliwia studentom kierunku ratownictwo medyczne osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym dla studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., zwanego dalej Statutem, kryteria: 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się, 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się, 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry, 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie, 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku, 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach, a także 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

w odniesieniu do kryterium 1.

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się - wobec nowelizacji obowiązujących przepisów prawa, Prezydium zaleca korektę realizowanych przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 efektów uczenia się z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry,

farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1573).

w odniesieniu do kryterium 2.

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się zaleca się:

1. zwiększenie w programie studiów dla studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby godzin przypisanych formom zajęć związanym z praktycznym przygotowaniem zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć realizowanych w warunkach naturalnych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, w szczególności w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w innych wybranych oddziałach szpitalnych w celu zapewnienia studentom osiągnięcia wszystkich wymienionych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. efektów uczenia się,
2. zwiększenie w programie studiów realizowanym przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby zajęć kształtujących umiejętności praktyczne koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających studiom studiów pierwszego stopnia,
3. przypisanie wszystkim modułom zajęć realizowanym przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby punktów ECTS, odzwierciedlających rzeczywisty nakład pracy studenta,
4. określenie w programie studiów realizowanym przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich,
5. przygotowanie oferty zajęć fakultatywnych i określenie dla nich minimum 30% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie,
6. sporządzenie sylabusów modułów do wyboru oraz dla wszystkich praktyk,
7. wprowadzenie w sylabusach informacji dotyczących osób odpowiedzialnych i prowadzących przedmiot, przygotowujących i zatwierdzających sylabus, a także nazwy i adresu jednostki prowadzącej przedmiot,
8. wprowadzenie zapisu w Regulaminie studiów mówiącego o obowiązkowym uczestniczeniu we wszystkich zajęciach przewidzianych programem studiów ratownictwo medyczne, w celu osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się,
9. wyeliminowanie powtarzania się treści programowych w różnych przedmiotach,
10. prowadzenie zajęć z języka obcego w podziale na grupy składające się ze studentów posiadających porównywalny poziom biegłości językowej.

w odniesieniu do kryterium 3.

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie zaleca się:

1. określenie warunków rekrutacji na kierunek ratownictwo medyczne tak, by były one selektywne i umożliwiały dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę, umiejętności i sprawność na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się,
2. wprowadzenie zaliczenia/egzaminu praktycznego we wszystkich modułach, w przypadku których zakłada się osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się obejmujących umiejętności praktyczne właściwe dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów ratownictwo medyczne,

3. określenie i stosowanie takich wymagań dotyczących prac dyplomowych, by zapewniały one sprawdzenie i ocenienie efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w zakresie umiejętności praktycznych właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów ratownictwo medyczne,
4. określenie szczegółowych kryteriów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także podwyższenie progu wymaganego do uzyskania zaliczenia.

w odniesieniu do kryterium 4.

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry zaleca się:

1. zapewnienie prawidłowej obsady zajęć dydaktycznych przez osoby których kompetencje i doświadczenie pozwalają na prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia,
2. wdrożenie oceny grup studenckich przez nauczycieli akademickich.

w odniesieniu do kryterium 5.

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie zaleca się:

1. dostosowanie siedziby Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo,
2. poszerzenie zasobów bibliotecznych z zakresu ratownictwa medycznego o zagraniczną literaturę z ostatnich 5 lat.

Jednocześnie Prezydium rekomenduje podjęcie działań motywujących i promujących wśród studentów dostęp do pełnotekstowych baz bibliograficznych w celu ich większego wykorzystania podczas wyszukiwania recenzowanych publikacji krajowych i zagranicznych m.in. podczas przygotowywania prac dyplomowych.

w odniesieniu do kryterium 7.

Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku zaleca się:

1. nawiązanie umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus+,
2. zwiększenie współpracy międzynarodowej (w szczególności wzajemnej wymiany kadry i studentów) z instytucjami, z którymi Uczelnia posiada umowy bilateralne/porozumienia,
3. wprowadzenie do oferty kształcenia na ocenianym kierunku studiów wykładów, bądź seminariów gościnnych prowadzonych w języku obcym,
4. wdrożenie systemu okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Jednocześnie Prezydium rekomenduje:

1. opracowanie szczegółowych kryteriów rekrutacji do projektu szkół letnich, organizowanych przez ukraińską uczelnię, z którą współpracuje Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej,
2. promocję wymiany studenckiej w celu zwiększenia zainteresowania tą tematyką.

w odniesieniu do kryterium 9.

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach zaleca się:

1. usystematyzowanie informacji na stronie internetowej oraz czytelne przedstawienie ich na odpowiednich podstronach,
2. uzupełnienie informacji dostępnych na stronie internetowej Uczelni, w tym składu organów takich jak: Senat, Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Programowa,
3. monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji i wykorzystanie wyników monitorowania do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach,
4. dostosowanie strony internetowej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
5. wprowadzenie dostępu do strony w języku obcym,
6. aktualizowanie i uzupełnianie na bieżąco informacji, które są dostępne na tablicach ogłoszeń (sylabusy, harmonogram zajęć).

Jednocześnie Prezydium PKA rekomenduje udostępnić na stronie internetowej informacje o sposobie:

1. postępowania w przypadkach wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia, zawierające w szczególności numer telefonu alarmowego na terenie Uczelni oraz adres poczty elektronicznej, na które należy zgłaszać informacje o tych zagrożeniach,
2. dokumentowania zgłoszonego lub stwierdzonego zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz sposobie jego usunięcia albo podjęcia działań zapobiegających temu zagrożeniu.

w odniesieniu do kryterium 10.

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zaleca się:

1. wprowadzenie systematycznej oceny programu studiów przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, obejmującej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, treści programowych, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie umiejętności praktycznych, wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów, prowadzącej do doskonalenia programu,
2. analizowanie wskaźników postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, weryfikacja ocen prac etapowych, dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych, informacji dotyczących ścieżek kariery absolwentów.

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Powtórne postępowanie oceniające na kierunku ratownictwo medyczne w uczelni wymienionej w § 1, z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2. załącznika nr 3 do Statutu, nastąpi w roku akademickim 2020/2021.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks

Opinia zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej

w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: ratownictwo medyczne

Poziom/y studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma/y studiów: stacjonarne

**Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Wyższa Szkoła
Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej**

Data przeprowadzenia wizytacji: 26-27 kwietnia 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej.....	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń).....	8
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	8
5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów)	9

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Kurnatowski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Mariusz Goniewicz, ekspert PKA
2. dr hab. Mateusz Cybulski, ekspert PKA
- 3 dr Anna Wawrzyk, ekspert ds. pracodawców
4. Andzelina Ngo, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Edyta Lasota-Belżek, sekretarz zespołu oceniającego

oraz stanowiska Wyższej Szkoły Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej, przedstawionego w piśmie znak L.DZ.WSPS/2174/2019 z dnia 27 września 2019 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. **Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej**

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Realizowane przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 efekty uczenia się w niewystarczającym zakresie odpowiadają profilowi praktycznemu ocenianego kierunku. Efekty odnoszące się do wiedzy i kompetencji społecznych, przeważają nad efektami dotyczącymi umiejętności (45:33). Efekty zostały określone w sposób zbyt ogólny; są one mało konkretne, niejednoznaczne i niespecyficzne, a sposób ich sformułowania nie zapewnia możliwości określenia, czy zostaną osiągnięte przez studenta. Na przykład: *Potrafi wykonywać medyczne czynności ratunkowe (jakie?), Posiada umiejętności wykonania podstawowych zabiegów inwazyjnych (jakich?) związanych z zawodem ratownika medycznego, Potrafi zastosować wiedzę z zakresu funkcjonowania poszczególnych układów człowieka dla potrzeb diagnozowania, różnicowania objawów chorobowych i zastosowania medycznych czynności ratunkowych, Ma umiejętności posługiwania się urządzeniami medycznymi (jakimi?) przeznaczonymi do pracy w ratownictwie medycznym, odczytać prawidłowo wskazania z tych urządzeń.* Takie określenie efektów uczenia się, przede wszystkim w zakresie umiejętności (mało specyficzne i zbyt ogólne), nie pozwala na stworzenie właściwego systemu ich weryfikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dla studentów z rekrutacji 2017/2018 i 2018/2019 liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a ponadto określono zbyt mały wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, które nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (nie realizowane w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, w szczególności w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w innych wybranych oddziałach szpitalnych, np. dotyczy to takich modułów jak medycyna ratunkowa, medyczne czynności ratunkowe, badanie pacjenta w ratownictwie medycznym). Bardzo duża liczba godzin realizowana jest za pomocą wykładów, a także za pomocą samokształcenia (bez określenia zasad ich weryfikacji i oceny). Podstawowy z punktu widzenia profilu praktycznego aspekt bezpośredniego wykonywania przez studentów określonych czynności praktycznych podczas zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym nie został uwzględniony i stąd wynika brak możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się, w tym w szczególności umiejętności praktycznych. Zajęcia z języka obcego są prowadzone w jednej grupie bez podziału studentów na grupy, uzależnionego od stopnia znajomości języka obcego przez studentów.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

W Uczelni są stosowane formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia jednakże nie są one selektywne i nie sprzyjają właściwemu doborowi kandydatów na kierunek ratownictwo medyczne, bowiem nie zapewniają kandydatów, którzy posiadają wstępną wiedzę, umiejętności i predyspozycje na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Studentem ocenianego kierunku może zostać każdy kandydat (umiejętności kandydatów nie podlegają jakiegokolwiek weryfikacji).

W procesie rekrutacji Uczelnia nie uwzględnia wyników egzaminu dojrzałości z wybranych przedmiotów. Warunki pracy wymagają od ratowników medycznych m.in. dobrego stanu zdrowia i świetnej kondycji fizycznej. W procesie rekrutacji Uczelnia nie przeprowadza oceny sprawnościowej kandydatów, na przykład podczas egzaminu sprawnościowego, którego wynik może być dodatkowym kryterium rekrutacji na kierunek ratownictwo medyczne. Przyjęte na ocenianym kierunku metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz oceny postępów w procesie uczenia się nie zapewniają skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się, a także nie sprzyjają sprawdzaniu opanowania umiejętności praktycznych właściwych dla kierunku ratownictwo medyczne. Brak jest zaliczenia/egzaminu praktycznego we wszystkich modułach/przedmiotach związanych ze zdobywaniem przez studentów umiejętności praktycznych właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów. Prace etapowe, egzaminacyjne i dyplomowe wskutek nieprawidłowo określonych wymagań nie są dostatecznym dowodem na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Tematyka niektórych ocenianych prac etapowych (pytania spoza określonych efektów uczenia się, niezgodność z treściami programowymi przedmiotu) i metody weryfikacji efektów uczenia się nie jest zgodna z sylabusem przedmiotu. W zakresie niektórych przedmiotów stwierdzono bardzo niskie wymagania dot. zaliczenia (>36%); nie ma możliwości weryfikacji zasadności ocen wybranych prac etapowych, ponieważ w przedstawionych materiałach brak protokołu ocen, a same prace również nie są ocenione (w pracy nie ma wystawionej oceny, nie ma podpisu osoby sprawdzającej).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Wobec braku informacji dot. doświadczenia zawodowego/dorobku naukowego zastrzeżenia budzi obsada niektórych zajęć dydaktycznych (Pediatria, Medycyna ratunkowa, Psychiatria, Traumatologia narządu ruchu i ortopedia, Medycyna sądowa, Informatyka i biostatystyka, Organizacja i zarządzanie).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zastrzeżenia budzą brak dostosowania siedziby Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, niewystarczające zasoby biblioteczne wydawnictw zagranicznych z ostatnich 5 lat w zakresie ratownictwa medycznego i niewykorzystywanie pełnotekstowych baz bibliograficznych do wyszukiwania recenzowanych publikacji krajowych i zagranicznych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i ich wpływ na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Zastrzeżenia budzi brak umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus+, realizacji współpracy międzynarodowej (w szczególności wzajemnej wymiany kadry i studentów) z instytucjami, z którymi Uczelnia posiada umowy bilateralne/porozumienia, oferty kształcenia na ocenianym kierunku studiów np.

wykładów, bądź seminariów gościnnych prowadzonych w języku obcym, systemu okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, zatwierdzonego przez Władze Uczelni regulaminu szczegółowych kryteriów rekrutacji do projektu szkół letnich, organizowanych przez ukraińską uczelnię, z którą Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej współpracuje, zainteresowania studentów udziałem w wymianie studenckiej.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Uczelnia wspiera studentów, którzy cierpią na m.in. wypalenie zawodowe, oferując pomoc psychologiczną w partnerskiej instytucji

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Trudne jest odnalezienie aktualnych informacji na prowadzonej stronie internetowej, stąd też zaleca się jej przebudowę i aktualizację tak, aby zostały spełnione wymagania w zakresie zapewnienia dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach powinny podlegać systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen powinny być wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Liczne uchybienia wymienione w analizie stanu faktycznego świadczą o nieprawidłowym funkcjonowaniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości.

Program studiów nie został zaopiniowany przez studentów i nie został podany do publicznej wiadomości, podobnie jak harmonogram zajęć. Pomimo praktycznego profilu ocenianego kierunku zbyt mała liczba godzin przewidziana jest do realizacji przez studentów z rekrutacji 2017/2018 i 2018/2019 „przy łóżku” pacjenta, a efekty uczenia się nie uwzględniają w sposób właściwy umiejętności praktycznych, z których część zaplanowano do nabywania w ramach samokształcenia - brak zaliczeń/egzaminów praktycznych uniemożliwia ocenę nabycia umiejętności praktycznych. Uczelnia zaplanowała w programie studiów zbyt małą liczbę zajęć do wyboru.

3. **Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)**

1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku nie jest jednoznacznie sprecyzowana, a w programie kształcenia nie zawarto treści wskazujących na dostosowanie tych programów do potrzeb środowiska, czyli województwa śląskiego i województw ościennych (głównie województwa małopolskiego i świętokrzyskiego).

2. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów zostały opracowane jeszcze na podstawie obowiązującego do 30 września 2011 r. standardu kształcenia kierunku „ratownictwo medyczne” określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. Deklarowane cele oraz specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są w niewielkim stopniu zgodne zarówno z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia) jak i celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia. Nie wszystkie efekty kształcenia w zakresie umiejętności sformułowano w sposób zrozumiały. Niespójność efektów kształcenia nie pozwala na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

3. Treści kształcenia, formy zajęć dydaktycznych i metody kształcenia nie zostały prawidłowo dobrane w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu. Aktualnie realizowany program studiów nie umożliwi osiągnięcia każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

4. Uczelnia nie uczestniczy w programach wymiany studentów.

5. System opieki materialnej budzi zastrzeżenia w zakresie przyznawania stypendiów Rektora dla najlepszych studentów.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej, w przypadku pierwszego zalecenia podjęła odpowiednie działania naprawcze, które po wdrożeniu wyeliminowały uchybienie. Natomiast odnośnie pozostałych zaleceń (2-5) działania naprawcze nie zostały wdrożone, co zostało wykazane w opisie i zaleceniach dotyczących poszczególnych kryteriów.

4. **Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej**

Zespół nauk medycznych i nauk o zdrowiu stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Wyższej Szkole Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej nie w pełni umożliwia studentom kierunku ratownictwo medyczne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., zwanego dalej Statutem, kryteria: 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się, 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się, 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry, 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz

ich doskonalenie, 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku, 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach, a także 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna na okres 2 lat.

5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów)

w odniesieniu do kryterium 1.

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się - wobec nowelizacji obowiązujących przepisów prawa, Prezydium zaleca korektę realizowanych przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 efektów uczenia się z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1573).

w odniesieniu do kryterium 2.

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się zaleca się:

- 1) zwiększenie w programie studiów dla studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby godzin przypisanych formom zajęć związanym z praktycznym przygotowaniem zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć realizowanych w warunkach naturalnych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, w szczególności w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w innych wybranych oddziałach szpitalnych w celu zapewnienia studentom osiągnięcia wszystkich wymienionych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. efektów uczenia się,
- 2) zwiększenie w programie studiów realizowanym przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby zajęć kształtujących umiejętności praktyczne koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających studiom studiów pierwszego stopnia,
- 3) przypisanie wszystkim modułom zajęć realizowanym przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby punktów ECTS, odzwierciedlających rzeczywisty nakład pracy studenta,
- 4) określenie w programie studiów realizowanym przez studentów z naboru 2017/2018 i 2018/2019 liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich,
- 5) przygotowanie oferty zajęć fakultatywnych i określenie dla nich minimum 30% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie,
- 6) sporządzenie sylabusów modułów do wyboru oraz dla wszystkich praktyk,
- 7) wprowadzenie w sylabusach informacji dotyczących osób odpowiedzialnych i prowadzących przedmiot, przygotowujących i zatwierdzających sylabus, a także nazwy i adresu jednostki prowadzącej przedmiot,
- 8) wprowadzenie zapisu w Regulaminie studiów mówiącego o obowiązkowym uczestniczeniu we wszystkich zajęciach przewidzianych programem studiów ratownictwo medyczne, w celu osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się,
- 9) wyeliminowanie powtarzania się treści programowych w różnych przedmiotach,
- 10) prowadzenie zajęć z języka obcego w podziale na grupy składające się ze studentów posiadających porównywalny poziom biegłości językowej.

w odniesieniu do kryterium 3.

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie zaleca się:

- 1) określenie warunków rekrutacji na kierunek ratownictwo medyczne tak, by były one selektywne i umożliwiały dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę, umiejętności i sprawność na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się,
- 2) wprowadzenie zaliczenia/egzaminu praktycznego we wszystkich modułach, w przypadku których zakłada się osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się obejmujących umiejętności praktyczne właściwe dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów ratownictwo medyczne,
- 3) określenie i stosowanie takich wymagań dotyczących prac dyplomowych, by zapewniały one sprawdzenie i ocenienie efektów uczenia się osiąganych przez studentów w zakresie umiejętności praktycznych właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów ratownictwo medyczne,
- 4) określenie szczegółowych kryteriów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także podwyższenie progu wymaganego do uzyskania zaliczenia.

w odniesieniu do kryterium 4.

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry zaleca się:

- 1) zapewnienie prawidłowej obsady zajęć dydaktycznych przez osoby których kompetencje i doświadczenie pozwalają na prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia,
- 2) wdrożenie oceny grup studenckich przez nauczycieli akademickich.

w odniesieniu do kryterium 5.

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie zaleca się:

- 1) dostosowanie siedziby Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo,
- 2) poszerzenie zasobów bibliotecznych z zakresu ratownictwa medycznego o zagraniczną literaturę z ostatnich 5 lat.

Jednocześnie Prezydium rekomenduje podjęcie działań motywujących i promujących wśród studentów dostęp do pełnotekstowych baz bibliograficznych w celu ich większego wykorzystania podczas wyszukiwania recenzowanych publikacji krajowych i zagranicznych m.in. podczas przygotowywania prac dyplomowych.

w odniesieniu do kryterium 7.

Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku zaleca się:

- 1) nawiązanie umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus+,
- 2) zwiększenie współpracy międzynarodowej (w szczególności wzajemnej wymiany kadry i studentów) z instytucjami, z którymi Uczelnia posiada umowy bilateralne/porozumienia,
- 3) wprowadzenie do oferty kształcenia na ocenianym kierunku studiów wykładów, bądź seminariów gościnnych prowadzonych w języku obcym,
- 4) wdrożenie systemu okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Jednocześnie Prezydium rekomenduje:

- 1) opracowanie szczegółowych kryteriów rekrutacji do projektu szkół letnich, organizowanych przez ukraińską uczelnię, z którą współpracuje Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej,
- 2) promocję wymiany studenckiej w celu zwiększenia zainteresowania tą tematyką.

w odniesieniu do kryterium 9.

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach zaleca się:

- 1) usystematyzowanie informacji na stronie internetowej oraz czytelne przedstawienie ich na odpowiednich podstronach,
- 2) uzupełnienie informacji dostępnych na stronie internetowej Uczelni, w tym składu organów takich jak: Senat, Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Programowa,
- 3) monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji i wykorzystanie wyników monitorowania do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach,
- 4) dostosowanie strony internetowej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 5) wprowadzenie dostępu do strony w języku obcym,
- 6) aktualizowanie i uzupełnianie na bieżąco informacji, które są dostępne na tablicach ogłoszeń (sylabusy, harmonogram zajęć).

Jednocześnie Prezydium PKA rekomenduje udostępnić na stronie internetowej informacje o sposobie: a) postępowania w przypadkach wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia, zawierające w szczególności numer telefonu alarmowego na terenie Uczelni oraz adres poczty elektronicznej, na które należy zgłaszać informacje o tych zagrożeniach, b) dokumentowania zgłoszonego lub stwierdzonego zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz sposobie jego usunięcia albo podjęcia działań zapobiegających temu zagrożeniu.

w odniesieniu do kryterium 10.

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zaleca się:

- 1) wprowadzenie systematycznej oceny programu studiów przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, obejmującej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, treści programowych, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie umiejętności praktycznych, wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów, prowadzącej do doskonalenia programu,
- 2) analizowanie wskaźników postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, weryfikacja ocen prac etapowych, dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych, informacji dotyczących ścieżek kariery absolwentów.